N[ER] 135

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 14 Listopada v. s. 1827 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg dnia 5 listopada.

(z Gazety Senackiey).

Przez Naywyższe Dyplomata J. C. M. pod d. 24 października w Dyneburgu datowane, nayłaskawiey mianowani są kawalerami orderu ś. *Anny* 1szey klassy: Jenerał porucznik *Krysztafowicz*, naczelnik 2giey dywizyi pieszey; Jenerał major inżenjerów *Klimenko* i Jenerał major *Daniłow*, dowódca oddziałowy 1szey połączoney brygady pionierów i 1szey brygady 2giey dywizyi pieszey.

— Przez naywyższy ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu pod dniem 23 października, rozkazano, na bilety Bankow Pożyczkowego i Handlowego i Odeskiego kantoru z nich ostatniego, na pieniądze lokowane dla przyrostu przez procenta, od 1 marca roku przyszłego, dla większey ostróżności, używać papieru osobnego ze znakami wewnątrz i zewnątrz; dawnieysze bilety w mocy swey zostają.

— Prezydentem oddziału czasowego w Rządzie Gubernialnym Sanktpetersburskim mianowany radca kolegialny *Makarowski*.

— Dnia 30 października, na doniesienie Senatora *Durasowa*, który rewidował gubernią Kostromską, tameczny Gubernator Cywilny, radca tayny *Baumgarten*, usunięty od tego obowiązku.

— *Naywyższy Reskrypt, do Atamana Nakaźnego Woyska Dońskiego, Jenerała majora Kutieynikowa:*

Dymitrze Jefimowiczu! Naznaczywszy przez rozkaz dzienny, dnia dzisieyszego wydany, Ukochanego syna Mojego, Następcę, Wielkiego Xiążęcia Alexandra Nikołajewicza, Atamanem wszystkich Woysk Kozackich, Rozkazuję wam, obwieścić o tém powierzonemu wam walecznemu Woysku Dońskiemu, będąc przekonany, że ono znaydzie w tém naznaczeniu nowy dowód Mojego uznania i dobrych chęci, ku temu Woysku, za jego znamienite usługi dla Oyczyzny i wierność dla Tronu, o których tém więcey jestem przekonany, że ono na samym już początku Mojego Panowania, okazało tak świetne dowody swojey gorliwości i waleczności w teraźnieyszey woynie z Persami. Przy czém Rozkazuję wam, uważać Jego Cesarską Wysokość, Następcę, Wielkiego Xiążęcia Alexandra Nikołajewicza, Szefem półku Atamańskiego Dońskiego, a który się ma nazywać: *półkiem kozackim* Jego Cesarskiey Wysokości Następcy. Zostaję ku wam przychylnym.

(podpisano): Nikołay.

w St. Petersburgu dnia 2 paździer. 1827 roku.

Sankt-Petersburg dnia 3 listopada.

Wiadomości od Korpusu Oddzielnego Kaukazkiego.

(z Ruskiego Inwalida).

Dowódzca Korpusu Oddzielnego Kaukazkiego, Jenerał-Adjutant *Paskiewicz*, donosi o zdobyciu dnia 1 października znakomitey twierdzy Eriwanu, po 6ściodniowém jey oblężeniu; garnizon 3tysiączny z głównymi naczelnikami, jako też sam Hassan-Chan, wzięci zostali w niewolę; klucze od twierdzy, 4 chorągwie, 35 dział, 2 haubice i 8 moździerzów, są trofeami tego zwycięztwa.

Jenerał-Adjutant *Paskiewicz*, chcąc korzystać z przestrachu, wznieconego w nieprzyjacielu, przez szybkie zdobycie Sardar-Abadu; przybył d. 23 września nad rzekę *Zangę*, a 24go obeyrzał twierdzę Eriwan. W nocy na 26 wyrzucono do miasta kilka bomb ze strony wschodniey, przed rozpoczęciem robot do oblężenia służących, i wówczas też postanowiono wymierzyć attak na róg południowo-wschodni twierdzy.

26go września, na wzgórzu Georgjewskiém, o 300 sążni naprzeciw ściany wschodniey, uformowana została baterya na 6 dział bateryynych, a z prawey strony postawiono 4 moździerze.

W nocy na 27 zrobiono pierwszą paralelę i bateryą podługowatą na prawém skrzydle o 12, a na lewém o 6 działach. Roboty te, odbywane przez żołnierzy półków, Szirwańskiego, Kabardińskiego, 39go strzelców i Sewastopolskiego, pod zasłoną batalionu gwardyi, mimo silny ogień nieprzyjacielski z broni ręczney, szły bardzo dobrze, i z naszey strony ani jednym nie odpowiedziano wystrzałem. Ta zimna krew była stateczną pomiędzy woyskiem Rossyyskiém, w przeciągu całego oblężenia.

D. 28go działanie naszych bateryy stało się nader widoczném. Główna baterya wyłomowa zaczęła zbijać mury, równie jak lewa, która przy tém sypała ogniem na całą ścianę południową murów, a prawa górna baterya wiele szkody zrządzała wewnątrz twierdzy.

Wkrótce po murach i basztach zębce zostały zbite, ambrazury w ścianach pouszkadzane i niektóre działa nieprzyjacielskie zruszone, tak, że nad wieczor ogień z twierdzy zupełnie ustał. W tym dniu raniony został Sztabs-Kapitan Lejb-Gwardyi półku Preobrażeńskiego, *Zagriażewski*.

D. 29, otworzono środkową bateryą wyłomową, która zupełnie zruynowała narożną basztę południowo-wschodnią i mur do niey przytykający.— Jenerał *Paskiewicz*, przekonawszy się z doniesień wielu zbiegów Eriwańskich, o zachwianiu umysłów w mieście, pragnąc korzystać z czasu w szybkiem a skutecznem prowadzeniu daley kampanii, proponował Hassan-Chanowi, a żeby poddał twierdzę; z warunkiem wolnego dla siebie i garnizonu wyyścia.

W nocy na d. 30 roboty okopowe posunięto ze strony południowey na sążni 35 przykopami koszowemi, a na górze Herakliuszewey za rzeką, od zachodu, postawiono jeden batalion 7go półku karabinijerów, dwie roty półku Chersońskiego, i 6 dział lekkich, które ustawicznym ogniem wielce trwożyły oblężonych. W tymże dniu otrzymano od Hassan-Chana wiadomość, że się zgadza na poddanie twierdzy, lecz z warunkiem, aby mu pozwolono wprzódy zasięgnąć w tey mierze zdania Abbas-Mirzy; na co mu Jenerał *Paskiewicz* oświadczył na piśmie, iżby się poddał niezwłócznie i bez żadnych warunków, a inaczey dozna mocy oręża Rossyyskiego; i natychmiast wzmocniono ogień ze wszystkich bateryy. Wyłom w rozbijanych murach i stykających się z niemi basztach stał się bardzo znaczny; w nocy bardziey się jeszcze zbliżono przykopami koszowemi, a nasze tury postawione były aż na esplanadzie; przez całą tę noc ogień z obustron był naygwałtownieyszy.

D. 1 października zrana, ogień z twierdzy nieco się uciszył, a porucznik 7go batalionu pijonerów, wyszedłszy z przykopow koszowych zaczął mierzyć krokami, ile jeszcze pozostało do rowu; gdy wtém na baszcie południowo-wschodniey, jako też na murach od strony wschodniey ukazali się mieszkańcy, machając chustkami, a potém zaczęli zbiegać ku fossom, spuszczając się w dół po wyłomie. Będący dyżurnym w okopie Jenerał-major *Łaptiew*, widząc możność przeyścia, posłał półkowników *Hurkę* i *Szipowa*, z sześcią rotami Leyb-Gwardyi półku połączonego, dla zajęcia południowo-wschodnich baszt, pierwszego i drugiego muru, jako też przytykających opasań; co też wykonali z determinacyą i pośpiechem; sam zaś Jenerał-major, z pozostałemi rotami Leyb-Gwardyi półku połączonego, z robotniczemi 39go półku strzelców, tudzież z rotami pijonierów, udał się śpiesznie ku północney bramie twierdzy, a żeby nie dać przez nię wymknąć się nieprzyjacielowi. Przybył też tam i Jenerał-porucznik *Krasowski* z częścią swojego oddziału; wkrótce bramę wyłamano, a woyska nasze weszły do twierdzy. W tém zdarzeniu poległ, obok Jenerał-porucznika Krasowskiego, od wystrzału z falkonetu, Ober-Audytor 20 dywizyi, 9 klassy *Biełow*. Wahający się jeszcze Sarbazowie, złożywszy broń, poddali się w niewolę. O Hassan-Chanie dowiedziano się, że w nocy jeszcze kusił się umknąć z kilką przywiązanymi: lecz widząc się zewsząd otoczonym, sądził że się ukryje w dzień śród powszechnego zamięszania. Jenerał-porucznik Hrabia *Suchtelen*, dowiedziawszy się, że Hassan ukrywa się w meczecie niedaleko pałacu Sardara, poszedł tam a dwiema rotami Leyb-Gwardyi półku połączonego. Stanąwszy w meczecie, uyrzał około 200 ludzi uzbrojonych, w pogotowiu do strzelania; lecz jak tylko roty nasze odwiodły kurki, natychmiast wszyscy broń złożyli i poddali się, a jenerał-porucznik Hrabia *Suchtelen*, sam rozbroił Hassan-Chana. Suwan-Kuli-Chan, komendant twierdzy, odkryty został przez porucznika, jeneralnego sztabu gwardyi, *Czewkina*, w lochu. Inni Chanowie i naczelnicy: Dowódzca batalionu gwardyi Abbas-Mirza, Kassum-Chan, dowódzca Mirandskiego batalionu Dżafar-Kuli-Chan, dowódzca Tauryckiego bataljonu Alimardar-Chan, Asłan-Chan Arakliński i naczelnik artylleryi, jako też ludwisarni Fetali-Chan, wzięci zostali w niewolę. Po weyściu woysk naszych do twierdzy, zaciągniono wartę około prochowych składów. Podporucznik leyb-gwardyi półku grenadyerów, *Lelakin*, postrzegłszy w głównym lochu prochowym lónt palący się, natychmiast go wyrzucił.

Krótko trwał nieporządek, w takich zdarzeniach nieuchronny. We dwie godziny wszystko się uciszyło, a zdobywcy Eriwanu, odważnie na wszelkie idący niebezpieczeństwo, okazali w sobie wzór nayścisleyszey karności.

Znakomita twierdza Eriwan, po 6ściodniowém oblężeniu, padła przed zwycięzkim orężem Rossyyskim; trzy tysiące ludzi jeńców garnizonu, już są wysłani do Gruzyi. Strata z naszey strony bardzo jest mała: przez cały ciąg oblężenia zabito i raniono 52 ludzi, w liczbie których jeden poległ oficer, a trzech jest ranionych.

Dla zarządzania obwodem Eriwańskim, jenerał-adjutant *Paskiewicz*, ustanowił rząd tymczasowy, pod przewodnictwem jenerał porucznika *Krasowskiego*, który pozostał w Eriwanie ze 4ma półkami 20stey dywizyi piechoty, i z należącą do tey dywizyi artylleryą, z jedną rotą pijonierów, z milicyą pieszą Ormiańską i Gruzińską, z dywizyonem ułanów, z dwóma półkami kozaków i z jazdą tatarów. Sam zaś jenerał *Paskiewicz*, z przybyłemi z nim woyskami, wziąwszy jeszcze półk kabardyński, dwa działa artylleryi burzącey i dwa moździerze, wyszedł d. 6 października do Nachiczewanu, ażeby, po złączeniu się z oddziałem jenerał-porucznika Xięcia *Eristowa*, korzystać z pomyślnego dla nas składu rzeczy, i przedsięwziąć ostateczne poruszenie ku Tauris.

Dzisia w Cerkwi Zimowego Pałacu, w obecności Nayjaśnieyszych Cesarza Jegomości, Cesarzowych Alexandry Fedorowny i Maryi Fedorowny, Ich Cesarskich Wysokości, Następcy Wszech Rossyyskiego Tronu i Wielkiego Xiążęcia Jegomości Michała Pawłowicza, Członków Rady Państwa, Senatorów, Ciała Dyplomatycznego, Jenerałów, Osób znakomitszych płci obojey, z obywatelstwa i dworu, odprawiły się dziękczynne do Naywyższego Dawcy zwycięztw modły, za zdobycie ważney twierdzy Perskiey *Erywanu*. Po skończonem nabożeństwie strzelano z dział twierdzy Petropawłowskiey, i wożone były po głównych ulicach tey Stolicy klucze tey twierdzy i cztéry znamiona, wzięte przy zdobyciu tey twierdzy; a wieczorem miasto było oświecone.

Ukaz Rządzącego Senatu.

(z Gazety Senackiey).

O tém, ażeby przy wydaniu zupełnych kwietacyy na podlegających do policzenia za połowę rekruta, uzyskiwano było do skarbu za drugą połowę pieniędzmi podług ustanowioney ceny, licząc połowę rekruta 250 rubli.

Wedle ukazu Jego Cesarskiey Mości Rządzący Senat słuchali raportu P. Zarządzającego Ministeryum spraw wewnętrznych, przez który, na ukaz Rządzącego Senatu, wymagający postanowienia w rzeczy doniesienia Sanktpetersburskiey Skarbowey Izby, która na skutek ukazu Senatu, z wyrażeniem Naywyżey potwierdzoney 27 marca 1825 roku Opinii Rady Państwa, o tém, ażeby od mających na połowę rekruta kwietacye, brać za drugą połowę pieniędzmi i wydawać zupełną kwietacyą, prosiła rozwiązania: jaką mianowicie ilość pieniędzy uzyskiwać przy wydaniu kwietacyy na wychodców, którzy na mocy istnących ukazow podlegają do policzania za połowę rekruta, doniosł, iż i. P. Minister Skarbu przesłał do niego do przeyrzenia, weszłe do niego przedstawienia od Jarosławskiey i Witebskiey Izb Skarbowych, zawierające w sobie pytanie: jaką summę należy uzyskać do Skarbu, przy okazaniu kwietacyy, do policzenia danych na połowę rekruta, za drugą jego połowę, dla dania kwietacyi na zupełnego rekruta? P. Zarządzający Ministeryum spraw wewnętrznych, przeyrzawszy wyżey pomienione przedstawienia Izb Skarbowych łącznie, i porównawszy je z istnącemi postanowieniami, znayduje, iż przedstawienia te, będąc skutkiem pomienionego ukazu 1825 roku, są między sobą zupełnie jednakie, i zawierają się w pytaniu: jaką mianowicie summę pieniędzy należy uzyskiwać do skarbu od tych, którym daje się połowiczna kwietacya, za drugą połowę rekruta, dla dania im zupełnych kwietacyy? Do rozwiązania tego pytania, podług opinii tegoż P. Zarządzającego, niema innych zasad, oprócz Naywyższych ukazow 22 października 1809 roku, w którym składkowa cena rekruta naznaczona pięćset rubli, i 4 lutego 1810 roku, przeznaczającego też samę summę do opłaty za przedstawiane do skarbu liczebne rekrutskie kwietacye. W tém porównaniu P. Zarządzający Ministeryum spraw wewnętrznych podawał, ażeby w rozwiązaniu wyżey pomienionych wątpliwości przy wypełnieniu ukazu 8 października 1825 roku, mogących wyniknąć i w innych guberniach, przepisać w ogólności, ażeby przy wydaniu na mocy tego ukazu zupełnych kwietacyy tym, którzy mają, albo należy im jeszcze wydać kwietacye na połowę rekruta, uzyskiwano było od nich do skarbu, za drugą połowę pieniędzmi w cenie, ustanowioney Naywyższemi Ukazami 22 października 1809 i 4 lutego 1810 roku, a mianowicie: licząc połowę rekruta dwieście pięćdziesiąt rubli. Rozkazali: ponieważ i Rządzący Senat wniosek P. Zarządzającego Ministeryum spraw wewnętrznych, ażeby przy wydawaniu na mocy Naywyżey potwierdzoney 27 marca 1825 roku Opinii Rady Państwa, zupełnych kwietacyy na podlegających do policzenia za połowę rekruta, uzyskiwano było do skarbu za dru-

gą połowę pieniędzmi, podług ustanowioney naywyższemi Ukazami 22 października 1809 i 4 lutego 1810 roku ceny, licząc połowę rekruta 250 rub., znayduje zgodnem z prawami, postanawia więc one potwierdzić i o wypełnieniu tego przepisać wszystkim Izbom Skarbowym, dając wiedzieć również przez ukazy Rządom Gubernialnym, Woysk: Dońskiego i Czarnomorskiego Woyskowym Kancellaryom, i uwiadomić PP. Ministrów, Wojennych Jenerał-Gubernatorów, Jenerał-Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających cywilnemi sprawami i Naczelników miast; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu, do Departamentow Senatu S. Petersburskich i Moskiewskich przesłać uwiadomienia. Dnia 17 października 1827 roku (*z Igo Departamentu*).

Ukazy Rządzącego Senatu, nowo ogłoszone w teyże gazecie:

1) D. 20 października r. t. z Powszechnego Zebrania pierwszych trzech Departamentów, o ponowienie zaleceń, ażeby Policye Mieskie i Ziemskie nie wyprowadzały śledztw w sprawach, formalnemu sądowi podpadających.

2) D. 21 października, r. t. z Igo Departamentu, o ponowieniu zaleceń, ażeby szynkarze (sidelcy domow trunkowych), na zastaw rzeczy, albo bez pieniędzy, wódki nie dawali.

3) D. 21 października r. t. z Powszechnego Zebrania pierwszych trzech Departamentów, o nieuzyskiwaniu poszlin od majątków ruchomych, przechodzących za testamentami pomimo bliższych sukcessorów do innych osób.

4) D. 22 października r. t. z Powszechnego Zebrania pierwszych trzech Departamentów, o niedozwalaniu żydóm iśdź do Syberyi za swémi żonami, wysyłanemi tam na zaludnienie.

5) D. 24 października r. t. z Igo Departamentu, o wydaniu dłużnikom kassy zachowawczey, oprócz wydanych po 200 i po 150 rubli, jeszcze po 50 rubli w zamian kopiy ze świadectw, wydawanych dla złożenia w ewikcyi na dozwolone dostawy i podrady.

6) D. 24 października r. t. z Igo Departamentu, zawierający objaśnienie prawa, względem targow na różne do skarbu dostawy i podrady.

7) D. 25 października r. t. z Powszechnego Zebrania pierwszych trzech Departamentów, o niedozwalaniu prawa cudzoziemcóm, wchodzącym w poddaństwo Rossyi nie pod tytułem kolonistów, lecz dla handlu, przemysłu lub rzemiosła, korzystać z ulgi przed rodowitemi mieszkańcami Rossyi.

8) D. 25 października r. t. z Igo Departamentu, z naysurowszem ponowieniem zalecenia, ażeby Naywyższe ukazy i rozkazy przywodzone były do wykonania w czasie jak nayrychleyszym.

9) D. 26 października r. t. z Igo Departamentu, o środkach około dokładnieyszego pobierania poszlin aktowych przy przyznawaniu praw przedażnych i innych aktow.

10) Dnia 27 października z Igo Oddziału 5go Departamentu, względem taxowania skradzionych rzeczy i monety.

Królewstwo Polskie.

Warszawa dnia 16 listopada.

(z Monitora Warszawskiego.)

Odebrane tu listy kupieckie, donoszące o spaleniu floty turecko-egipskiey w Navarinie, mówią, że okręt Admirała *de Rigny* przerznął linią floty, zapalił dwa przyległe sobie okręty tureckie, i wraz z niemi na powietrze wyleciał; również miała się spalić jedna fregata angielska. Flota turecka stała zahaczona na kotwicach w jedney linii. Poczta dzisieysza przyniesie nam pewne szczegóły tego ważnego zdarzenia.

Austrya.

Wiedeń dnia 30 października.

(Journal de St. Petersbourg.)

Dostrzegacz Austryacki przydaje do szczegółów, o których już donieśliśmy, względem admirała *Codrington*, następne okoliczności, późnieyszey daty. Admirał ten, powróciwszy do *Zante* d. 8 wieczorem, rozwinął żagle d. 12 udając się do *Navarinu*, gdzie flota francuzka, była spodziewaną z d. 13 na 14. Eskadra rossyyska, przepłynąwszy w końcu zeszłego tygodnia, mimo brzegów *Zante*, miała się także znaydować na pobrzeżach *Navarinu*; a tak trzy flotty sprzymierzone połączyłyby się w epoce, w którey upłynienie armistycyum, mogłoby sprawić koniecznem zaczęcie ich działań.

Turcya.

Stambuł dnia 10 października.

(z Gazety Warszawskiey.)

Doniesienie *Ibrahima* Baszy, iż jest zamknięty w *Navarinie* przez eskadry Angielską i Francuzką, przyjął Dywan dosyć obojętnie. Ten stan niepewności długo trwać nie może, ile że (jak słychać) *Ibrahim* Basza odebrał rozkaz od Sułtana, aby wypłynął z *Navarinu* do *Patras*. Odebrała także Porta wiadomość, iż *Ibrahim* Basza zawarł na 21 dni zawieszenie broni z Admirałem Angielskim *Codrington* i Francuzkim *de Rigny*. Sułtan kazał zwołać Dywan, którego postanowienie względem dalszego postępowania *Ibrahima* nie było jeszcze podczas odeyścia poczty wiadome.

Od granic tureckich 25 października.

Dostrzegacz Austryacki z dnia 7 listopada pisze:

Odebrane w tey chwili przez nadzwyczayną okazyą listy z *Zante* pod d. 21 października donoszą co następuje:

Z *Zante* d. 21 października o godzinie 1otey przed południem: Po przybyciu przed półgodziną statku Jońskiego, który wczora wieczorem wypłynął z *Navarinu*, rozeszła się pogłoska, iż wczora po południu eskadry Mocarstw sprzymierzonych spaliły całą flottę Turecko Egipską, znaydującą się w *Navarinie*. Wszyscy spieszyli do urzędu zdrowia, dla dowiedzenia się dokładnieyszych szczegółów tego wypadku od dowódcy owego statku. Oświadczył on, iż był naocznym świadkiem tego zdarzenia, i dodał, iż naypierwey eskadra Angielska, a potém Francuzka, strzelała do Flotty Tureckiey. Wspomniony dowódca był sam w niebezpieczeństwie zatonienia, i statek jego został mocno uszkodzony. Zapuszczają się wdomysły, co mogło dać powód eskadrom do takiego kroku."

Z *Zante* d. 21 października o godzinie 1wszey po południu: „W tey chwili przybył tu z *Navarinu* statek z 6 Grekami, którzy się tu schronili, i zupełnie potwierdzają wiadomość o spaleniu flotty Turecko-Egipskiey."

Hospodarowie Xięztw Multan i Wołoszczyzny wysłali Tatarów do *Stambułu* z przełożeniem, iż nie są w możności dostarczenia nakazanych przez Seraskiera *Sylistryi* liwerunków.

Listy z *Korfu* pod dniem 20 b. m. donoszą, iż *Ibrahim* Basza, doznawszy przeszkody w swoich działaniach morskich, popiera kroki nieprzyjacielskie na lądzie i z woyskiem posunął się ku *Patras*. Wszyscy Chrześcijanie, których po drodze spotkał, mieli paść ofiarą oręża jego.

Dostrzegacz Austryacki umieścił następujący wyjątek z listu, pisanego z *Tryjestu* pod d.5 b. m.

„O wypadkach pod *Navarynem*, zaszłych w dniach 20 i 21 października, odebraliśmy tu następujące wiadomości, jakkolwiek nieurzędowe, pochodzące wszakże od osób znaydujących się na samémże mieyscu w dniach, w których pomienione wypadki zaszły.

„Dowiadujemy się z *Zante*, że przybyły tamże w dniu 21 kapitan Sardyńskiego handlowego okrętu *Bello*, znaydujący się dnia 20 pod *Navarynem*, oznaymił, że dnia 20 października o godzinie 2giey z południa widział okręty wojenne eskadr połączonych Mocarstw, mające na czele okręty Admiralskie, z rozpiętemi żaglami ku *Navarynowi* płynące. Nie domyślając się bynaymniey jakowych kroków nieprzyjacielskich, postępował za temiż eskadrami w niejakiey odległości, gdy

)*(

wszakże o godzinie 3ciey z południa, tak okręty Admiralskie, jako i inne eskadr połączonych, dały ognia do stojącey w porcie na kotwicach flotty Turecko Egipskiey, cofnął się, krążył czas niejaki około portu *Navarynu*, a nareszcie zwrócił się do *Zante*, dokąd, jak wiadomo, dnia 21 o godzinie 9tey rano przybył. Dodał nadto, że w podróży swey do godziny 7mey wieczorem słyszał nieprzestanne strzelanie, że do godziny 9tey ogień ustał, lecz znów się rozpoczął i trwał nieprzerwanie do godziny 3 z północy dnia 21.

„Kapitan Angielskiego handlowego okrętu *Thetis*, *Wiliam Newton*, który przybył tu d. 2 listopada wieczorem, a port *Navaryn* na dniu 21 październia po południu opuścił, o wypadkach zaszłych tamże, donosi, co następuje: Że dnia 21 rano znaydował się o mil kilka od *Navarynu*, a spostrzegłszy w tymże porcie powiewające bandery eskadr Mocarstw połączonych, udał się tamże dla porozumienia się z Angielskim Admirałem względem możności płynienia do *Odessy*. Przybywszy na pokład okrętu Admiralskiego, spostrzegł tamże kapitana Beja *Tahir Baszę*, który po ustaniu działań nieprzyjacielskich układał się z Admirałem Angielskim. Dziesięć do dwunastu okrętów Tureckich paliło się jeszcze w porcie. Officer Angielski, który mu radził, ażeby zaniechał w obecney chwili drogi do *Odessy* i raczey do *Zante* się zwrócił, oznaymił mu zarazem, że w czasie walki zaszłey na dniu wczorayszym pomiędzy eskadrami Mocarstw połączonych, a flottą Turecko Egipską w porcie *Navarynu*, a trwającey od godziny 3ciey do 7mey z wieczora, 50 ludzi zabitych zostało na pokładzie okrętu Admiralskiego Angielskiego; że jego okręt (Kapitana *Newtona*) wiele ucierpiał, że niemniey uszkodzony został okręt Admiralski Francuzki, że nakoniec 25 do 30 okrętów wojennych Tureckich na powietrze wyleciało. Powód do tych kroków nieprzyjacielskich w krótkości był następujący: Ponieważ pomimo zawartego na dniu 25 z. m. układu, *Ibrahim* Basza opuścił ze znaczną częścią swey flotty w pierwszych dniach tego miesiąca port *Navarynu*, dla udania się do *Patras*, przeto po zwróceniu go do *Navarynu*, Admirałowie eskadr połączonych postanowili; z powodu burzy na morzu, wpłynąć do tegoż portu, już to dla lepszego mienia na oku flotty Tureckiey, już też dla zmuszenia jey do udania się do *Alexandryi* lub *Stambułu*. Turcy wzięli się do broni, dali ognia do wpływających okrętów, a ztąd wszczęła się walka, którey wiadome są wypadki."

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Donoszą z Jass o następném zjawisku. Dnia 24 sierpnia spostrzegli ludzie w obwodzie Jass wołami orzący, małą chmurę od strony południowey: mało na to zważając nie przestawali pracować, lecz w jedney chwili powstał tak mocny wicher, iż pług z całym zaprzęgiem i ludźmi na powietrze podniósł i mocno uszkodzonych w znaczną uniosł odległość.

F r a n c y a.

Paryż dnia 28 listopada.

(Journal de St. Petersbourg).

Jeden z ostatnich numerów *Roczników Podróży* donosi, iż jest zamiar wydawania w Malace gazety po chińsku, w którey donoszone będą naynowsze wiadomości, tyczące się Cesarstwa Chińkiego. Tenże N. zawiera następną wiadomość, obchodzącą żeglujących handlarzy: „Na wyspach *Towarzyskich* utworzyła się kompanija połowu pereł; początek już się jey powiódł. Krajowcy dostają w zamian towary angielskie i francuzkie ubiegają się zaś naybardziey o materye bawełniane, wełniane i naczynia miedziane.

— Donoszą ze Stambułu, że Wielki Sułtan ma zamiar ustanowić kilka orderów honorowych. Mieszka on teraz w pałacu Beszyktasz za Stambułem; lecz co wieczor przybywa do stolicy, aby mógł sam czuwać nad spełnieniem swych rozkazów. Monarcha ten wielkie porobił odmiany w wydatkach domowych.

— Donoszą z *Alençon*, że jedna z arkad mostu nowego w tem mieście runęła pod ciężarem powozu, bardzo naładowanego. Woźnica a z nim cztery konie zabite zostały; dwa inne konie ciężko są skaleczone; towary z powozem pogrążyły się w rzece.

— Wczora, około godziny 5 zrana wszczął się pożar w galeryi *Palais-Royal*, położoney za Teatrem-Francuzkim. Straż pałacowa wzięła się natychmiast do broni, a pompiarze gwardyi skwapliwie starali się nieść swą pomoc ku mieyscom naybardziey zagrożonym. W samo ognisko pożaru tyle zlano wody, że o godzinie w pół do siódmey wszełka obawa znikła. W ówczas można było widzieć niebezpieczeństwo, jakie groziło tey części *Palais-Royal*. Wszystkie magazyny, znaydujące się pomiędzy przeyściem do teatru a galeryą szklanną stały się łupem ognia. Księgarnia P *Dauthereau* zupełnie zgorzała, księgarnia P. *Barba* jakby cudem ocalała, a inny mały magazyn także został zachowany; wszystkie zaś inne spaliły się. Kolumny utrzymujące appartamenta Xięcia *de Nemours* wiele ucierpiały. Niektóre z magazynów zgorzałych były zaassekurowane. Okropny ten przypadek przypisują fajerce, zostawioney przez nieostróżność w jednym magazynie, którą pies wywrócił.

Paryż dnia 7 listopada.

(z Pruskiey Gazety Stanu).

Gazety nasze zawierają cztery ważne urządzenia Królewskie, wszystkie datowane dnia 5 t. m.: 1) rozwiązuje izbę deputowanych i zwołuje kollegia wybiercze, i na otwarcie posiedzenia izb d. 5 lutego 1828 przeznacza. — 2) Mianuje prezydentem i wice-prezydentem kollegiów wybierczych. — 3) W brzmieniu następującém: *Karol* i t. d. Wszystkim, którzy to widzieć będą, nasze pozdrowienie: Zapatrzywszy na 4 artykuł prawa z dnia 17 marca 1822; ze względu na nasze urządzenia z dnia dzisieyszego, które rozwiązanie izby deputowanych przepisuje, rozkazaliśmy i rozkazujemy, co następuje: *Art.* 1. Nasze urządzenia z dnia 24 czerwca r. t. które prawa z dnia 31 marca 1820 i 26 lipca 1821 napowrót obowiązującemi uczyniły (*) nie będą nadal działającemi. *Art.* 2 Nasz Strażnik pieczęci Minister sekretarz stanu sprawiedliwości i Nasz Minister sekretarz stanu spraw wewnętrznych wezwani są do wykonania tego urządzenia. Dan i t. d. — 4) Urządzenie mianuje 76 nowych Parów, w liczbie ich 5ciu arcybiskupów. — Dostoyność parowska dla wyniesionych teraz na nią, wtedy tylko jest dziedziczną, kiedy oni majorat, przynaymniey 10,000 fr. dochódu rocznego czyniący, na dobrach nieruchomych zafundują. — Trzy pierwsze urządzenia są kontrassygnowane przez P. *Villele*, jako tymczasowie sprawującego ministeryum spraw wewnętrznych (P. Corbiere jest chory), ostatnie zaś przez P. *Villele*, jako prezydenta rady ministrów. Nowi parowie po większey części są członkami rad departamentowych, urzędnikami krajowymi lub znakomitszemi osobami w woysku, i razem po większey części są właścicielami dóbr ziemskich.

— *Ze Sztrasburga* pod 31 października donoszą, że Infant *Don Miguel* w tymże tygodniu jest tam spodziewany. W *Monachium*, *Stutgardzie* i *Karlsruhe*, są już zamówione domy na przyjazd tego Xiążęcia.

A n g l i a.

Londyn dnia 27 października.

(z Journal de St. Petersbourg.)

Sławny rzeźbierz *Bartollini* z Florencyi, proponował jednemu anglikowi, nabycie do pomnika P. *Canning*, niedokończoney urny, którą się był obowiązał zrobić na pamiątkę Napoleona; po-

---

(*) *Urządzeniami temi wszelkie pisma peryodyczne i wszystkie gazety polityczne cenzurze są poddane.*

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 135.

Wilno dnia 14 Listopada v. s. 1827 Roku.

nieważ ozdoby allegoryczne tey urny nie są jeszcze wyryte, nic przeto nie masz łatwieyszego, jak zmienić jey przeznaczenie.

— Wielkie dobra Lorda *Chichester* w Yorkshire, mają bydź przedane przez publiczną licytacyą.

— Eskadra instrukcyyna weszła d. 19 do *Portsmouth*, po odbytey żegludze, aż ku wyspie ś. Heleny.

— Szkarlatyna wielką klęskę zrządza w *Trowbridge*: przeszło 200 dzieci umarło z niey w przeciągu ostatnich miesięcy.

— Donoszą z Gibraltaru, pod d. 2 b. m., że deputacya Maurów, wysłana przez Cesarza Marokańskiego, przybyła tam dla zakupienia statków dobrych. Syn baszy Tangerskiego znaydował się w liczbie tych deputowanych. Domyślają się, że statki te mają bydź użyte do robienia wycieczek przeciwko banderom krajów północnych Europy.

— *Dnia 2 listopada.* —

(*z teyże gazety.*)

Małżonka pierwszego naszego Ministra, P. *Gooderich*, d. 25 z. m. szczęśliwie powiła syna; jestto jedyne ich dziecie, po stracie 11letniey córki w roku zeszłym.

— Gazeta *Times* zawiera następne uwagi nad projektem do zrobienia kanału, pomiędzy Londynem a *Portsmouth*: „Anglia będzie tak porźnięta, iż zniknie jey posada; stanie się wyspą, tylko z nazwiska, tak jak funt szterling, jest teraz monetą urojoną; grunta jey zamienią się w wodę, tak jak jey złoto przeistacza się w papier; osobliwsza dla nas exystencya, jeżeli przyydzie do tego." —

Welum, którem, powiadają, nieszczęśliwa *Marya Stuart* okryła sobie głowę, na rusztowaniu, gdy oprawca skaleczył jey plecy, niezręcznem cięciem, dotąd się zachowuje; posiada go P. *Hippisley*, mieniący się potomkiem Stuartów po matce. Ten Gentleman, kazał wysztychować w Rzymie, 1818, wizerunek tey zasłony. Matteowi *Diottavi*, i rozdał jey kopije, pomiędzy przyjacioły. Naszywała ją złotem, jak twierdzą, sama Królowa. Haft formuje linije regularne, przecinające się nawzajem pod kątami prostemi, tak że tworzą małe kwadraciki. Brzeg także jest złotem obszyty, do którego późniey przydano drugi, z następnym napisem, także złotem wszytym: *Velum Serenissimae Mariae Scotiae et Galliae reginae, martyris, quo induebatur cum ab heretica ad mortem injustissimam condemnata fuit anno sal. 1586, à nobilissima matrona Anglica conservatum; et tandem donationis ergo Deo, et Societati Jesu consecratum.*

Na sztychu jest podpis z dwoma zaręczeniami o jego autentyczności, w tey myśli, że owa zasłona, skarb familii wygnanego domu Stuartów, była ostatecznie w posiadaniu kardynała Yorku, ostatniego członka tey familii, który ją przez wiele lat przechowywał w swojey prywatney kaplicy, pomiędzy naydroższemi relikwijami, a przed śmiercią legował Panu *Hippisley*, z kosztownym *Plutarchem* i *Kodexem*, malowanemi literami pisanym, tudzież ze sztuką monety złotey, wybitey w Szkocyi za panowania Królowey Maryi. Papież Pijus VII poświęcił ten welum w pałacu Kwirynalnym, d. 29 kwietnia 1818. Podług noty na sztychu, zasłona ta ma 89 cali angielskich długości, a 42 szerokości.

(z Gazety Warszawskiey).

Wkrótce ukończy się wystawienie telegrafów między *Liverpool* i *Holyhead*, przez które można będzie mieć wiadomość w 5 minutach, lubo wspomnione miasta są od siebie odległe o 128 mil angielskich, czyli 28 niemieckich. Przedsiębierca, porucznik *Watson*, chce także własnym kosztem przywrócić związek telegraficzny między *Liverpool* i *Manchester*.

W ł o c h y.

(Journal de St. Petersbourg).

Wznoszą teraz, w kościele *de Fratri*, w Wenecyi, pomnik dla *Kanowy*; na który zbierana była składka wcałey Europie, a nawet w Ameryce. Pomnik ten wykonany jest podług projektu samego Kanowy na pomnik *Tycyana*, jego spółziomka. Jestto wielka piramida, mająca drzwi bronzowe na którey znayduje się popiersie Kanowy, utrzymywane przez dwie Sławy rzeźby Antoniego *Bosa Bassano*; posągi wyobrażające malarstwo i rzeźbiarstwo, u dołu są dziełem *Zandomeneghi*, professora skulptury w Wenecyi; lew i geniusz, tudzież drugi genijusz siedzący i dwa inne małe geniusze, resztę ozdób składają. Wszystko jest z marmuru Kararskiego. Na piramidzie znayduje się ten napis: *Antonio Canovae, principi sculptorum aetatis suae, collegium Venetum bonis artibus excolendis, Sodali Maximo, ex conlatione Europae universae, anno MDCCCXXVII.*

P r u s s y.

Lipsk, dnia 26 października.

(Journal de St. Petersbourg).

Zaymują się teraz otworzeniem tu za zezwoleniem J. K. M., Kassy wypłat z akcyy, po 500 tal. każda, a którey summa ogólna składać się ma z 250,000 tal. Przeznaczona jest mianowicie do opłacania dobrych wexlow, i wypłacania z góry na pensye, bądź w papierach krajowych, bądź w złocie lub srebrze, w sztabkach i w monecie. Nadto kassa ta, dla ułatwienia opłat ma prawo wydawania biletów, na summę nieprzechodzącą 100 tal., które krążą w handlu zamiast pieniędzy, a w każdym czasie mogą bydź w kassie odmienione na pieniądze.

Berlin, dnia 10 listopada.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Według odebranych tu wiadomości z Lipska pod dniem 7 b. m. N. Królowa Saska Teressa, bawiąc w Lipsku cierpiała od początku b. m. osłabienie i puchnienie nóg; lecz wydawane do dnia 4 b. m. biulletyny, nie ogłosiły nic trwożącego o stanie jey zdrowia. Dopiero d. 6 listopada nastąpiły bardzo niebezpieczne symptomata, wielka słabość, mocna gorączka i bicie serca, a dnia 7 listopada o 5o minut na 3cią po południu zakończyła życie z naywiększym smutkiem Króla i całego kraju.

N i d e r l a n d y.

Haga 30 października.

(Journal de St. Petersbourg.)

Konwencya zawarta z Papieżem, udzieloną została wczora drugiey izbie. Projekta do prawa, tyczącego się rozgraniczenia pomiędzy Limburgiem a Leodyum, tudzież wzajemnego zniesienia opłaty detraktacyyney pomiędzy Niderlandami a Szwecyą, zostały jednogłośnie przyjęte.

— Król Jmć Niderlandzki i Król Jmć Szwecyi i Norwegii, troskliwi o zapobieżenie, ile można, nieprzyjemnościom i przeszkodom, wynikającym z dezercyi maytków i innych ludzi, należących do okrętów jednego ze dwóch Państw, w portach drugiego, za spólną zgodą postanowili prawidła stateczne i niezmienne, tak względem upomnienia się jak i wydawania zbiegów.

— Słychać, że rząd będzie wymagał 380,000 flor. na koszta potrzebne ku dopełnieniu konkordatu, zawartego ze Stolicą Apostolską.

— P. *Sturler* ogłosił w dzienniku Batawskim opisanie koczującego pokolenia nowo-odkrytego wgłębi wyspy Sumatry. Pokolenie te zowie się Koeboes; składający je odznaczają się piękną budową ciała, lecz obyczaje ich są jeszcze dzikie, lubo nie należą do ludojadów.

— Biblioteka Bruxelska, już i tak przez się zamożna, wzbogaci się naywiększą częścią bibliote-

ki Kaudenbergskiey, która będąc zachowana w opactwie *Tongerloo* podczas zamieszek, ku końcowi wieku zeszłego krajem naszym miotających, znikła była za zbliżeniem się woysk francuzkich, a teraz odkryto ją w jednym zamku prowincyi Antwerpskiey. Składa się jak słychać, z kilku tysięcy woluminów, a między temi jest 600 do 700 rękopisów.

Hiszpanija.

Madryt dnia 19 października.

(z Gazety Warszawskiey).

Dnia 15 b. m. będzie Królowa na Mszy ś., a nazajutrz rano uda się w zamierzoną podróż.

Umieszczone w Gazecie tuteyszey wiadomości z Katalonii obiecują bliski koniec powstaniu w tey prowincyi. Tymczasem jednak kirysyerowie i grenadyerowie gwardyi z licznym parkiem artyleryi mają dziś wyyść do wspomnioney prowincyi. Strzelcy prowincyonalni gwardyi udadzą się na granicę Arragonii. Dywizya odwodowa stojąca w *Guadalaxara* otrzymała rozkaz posuwania się daley. Rada Stanu i Rada Kastyliyska miewają codzień posiedzenia.

Od granic hiszpańskich 25 października.

Hrabia *St. Priest*, Poseł Francuzki przy Dworze Hiszpańskim, ma jutro przybyć do *Perpignan*. Goniec gabinetowy przywiózł dziś listy do Prefekta, które (jak słychać tyczą się powstańców Katalońskich, zbiegłych do Francyi. Mówią nawet, iż miano uwięzić znacznieyszych dowódców powstańców, których wydania Hrabia *d'Espagna* żądał. *Carajol* (*Saperes*) i *Oriol* przybyli wczora do *Perpignan*. Woysko Hrabiego *d'Espagna* zaymuje jeszcze swoje stanowiska. Wspomniony Hrabia dał w *Gironie* paszporta officerom mającym nieograniczony urlop, kazał oraz zgromadzić mieszkańców, którzy się podczas oblężenia *Ballestera* uzbroili, imieniem Monarchy podziękował im za dobre postępowanie. Surowo zabronił używać obelżywych nazwisk *negro* i *carlista*, wyznaczył nakoniec 300 piastrów nagrody za dostawienie *Carajola* lub *Oriola*.

Wolne miasto Krakow.

Krakow dnia 3 listopada 1827 r.

Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego w dopełnieniu reskryptu JW. Kuratora Jeneralnego Instytutów naukowych Wolnego Miasta Krakowa i jego okręgu dnia 31 października r. b. do Nro 1,053 wydanego, stosownie do przepisów Statutu o konkursach w § 2 i 3 zawartych, podaje do wiadomości i ogłasza konkurs na katedrę umiejętności Politycznych w tuteyszym Uniwersytecie wakującą, obeymującą Ekonomią Narodów w ogólności, polityczną, naukę finansową i policyą, nadto Teoryą gospodarstwa ziemiańskiego i wykład Konstytucyi Królewstwa Polskiego, tudzież Wolnego Miasta Krakowa z okręgiem; z tym dodatkiem, iż umiejętności te równie w łacińskim jak polskim języku wykładane bydź mogą. Konkurujący o tę katedrę winni są złożyć w kancellaryi Uniwersytetu opis swego życia, udowodniając zaświadczeniami swoje nauki i dobre obyczaje, niemniey uzyskany stopień doktora prawa, dołączą oraz programma, według którego każdy z nich życzy sobie dawać lekcye przedmiotu wyżey wymienionego. Po złożeniu takowych dowodów współubiegający się uwiadomieni zostaną o dalszem postępowaniu konkursu. Roczna pensya do tey katedry przywiązana wynosi 6,000 zł. pol. Termin do ubiegania się o wspomnioną katedrę jest dzień 4 lutego 1828 roku. *Girtler.*

Sekretarz Uniw. Jagiel. *Jankowski.*

1 Na skutek Ukazu z Izby Skarbowey Litto Wileńskiey w dniu 7 praesentium za N. 9,288 do Rady Miasta Wilna wyszłego, w którym wyrażając: Ze Naywyżey utwierdzonym w dniu 14 9bra 1824 roku dattowanym o urządzeniu Gildyi postanowieniem, dozwolono gilgyyskim kupcom utrzymywać, w mieście gdzie zapisany kupiec, i w tymże Powiecie różne traktyerne zaprowadzenia, a mianowicie gościnne domy, restauracye, kafenhauzy i traktyery na mocy postanowień Naywyżey utwierdzonych 2 februaryi i 14 marca 1821, niemniey 19 februar. 1822 lat. A JW. Minister Finansów w dniu 19 xbra 1825 roku za N. 10,756 zalecił Izbie Skarbowey Wileńskiey, że utrzymujący traktyerowe zaprowadzenia, chociażby i zupełnie mało znaczące na mocy 7 § gildyyskiego postanowienia, obowiązani koniecznie brać kupieckie świadectwa; przedpisała teyże Radzie, aby przez druki opublikowała, iżby odtąd pod naysroższą odpowiedzią takowych zaprowadzeń bez opłaty Gildyi utrzymywać nikt nie ważył się. Wspełniepie więc takowey woli Zwierzchniczey Rada Mieyska Wileńska przez ninieysze ogłoszenie na druku czyniące się utrzymujących pod jakimkolwiek bądź tytułem zaprowadzenia zastrzega: aby wszyscy ci którzy zaymują się wyrażonemi zaprowadzeniami nieodmiennie na rok nadchodzący 1828 do Gilełd zapisali się, a wtencazs będą mieli prawo założyć gościnny dóm, restauracyą, kawiarnię, i traktyer i odpowiednie tęmu zaprowadzeniu jakie z liczby tych będzie usposobione wywiesić znaki; inaczey pod żadnym zgoła pozorem utrzymywać ani znaków podług swojego upodobania z różnemi napisami wystawować wewnątrz i zewnątrz domów, oraz na oknach i drzwiach nie będą mogli; a wrazie dostrzeżenia tego, natychmiast ulegną odpowiedzialności Naywyższym Gildeyskim Postanowieniem zastrzeżoney: i na ten cel aby takowe niewłaściwe dotąd praktykowane znaki, wraz unikczemnione zostały, dla dostrzegania i robienia po mieście rewizyi, naznaczeni zostali od Rady i Policyi Członkowie. Datt roku 1827 miesiąca 9bra 10 dnia.

Jan Buksza Prezydent M. W.

Sekretarz Rady M. W. Józef Woytkiewicz.

Prenumerata na Gazetę Kuryera Litewskiego i Dziennika Wileńskiego na rok następny 1828my przyymuje się w Wilnie: w Expedycyi Gazetney Pocztamtu Litewskiego i w Redakcyi, a w guberniach na wszystkich Kantorach i Expedycyach Pocztowych.

Cena zwyczayna:

Kuryer Litewski z pocztą: na rok: r. 14
— — — — półrocznie r. 7
— — bez poczty: rocznie r. 9
— — — — półrocznie r. 4 k. 50
— — — kwartałowie r. 2 k. 25
Dziennik Wileński z pocztą na rok r. 10 —
— — — — bez poczty r. 7 k. 50

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora. Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO. N. 135.

Wilno dnia 14 Listopada v. s. 1827 roku.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

3 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго дома, отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга, заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика Антона Ефимова сына Богомольца, состоящее Витебской Губерніи Невельскаго Повѣта при селѣ Боіовѣ дворовыхъ 15, въ деревняхъ: Переволокѣ 25, Сиговѣ 21, Терновѣ 17, Ивкахъ 12, Брошкахъ 9, Кислякихъ за исключеніемъ 16, 6. Васильках 12, Костюковѣ 12, Устыновѣ 14, Алютихѣ 4, Зубцахъ 16, Боркахъ 22, Рижище 30, Борсукахъ 7, Подберезье 27, Копустикѣ 7, Ивчихѣ 15, Венцѣ 21, Бродахъ 7, Андреевѣ 12, Чертежѣ 10, Пожарахъ 14, въ сельцѣ Гудцѣ 19, и того 354 мужеска пола души, писаныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ будущаго 1828 года генварѣ мѣсяцѣ первый 24, второй 26, и третій 31 числъ. Желающія купить имѣніе сіе, могутъ являтся въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видить въ ономъ продаваемому имѣнію описъ, условіе и форму купчей крепости. Экспедиторъ Осмоловски.

3 Rada Opiekuńcza St. Petersburska Cesarskiego Domu wychowania ninieyszém ogłasza: iż w niey przedaje się przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek obywatela Antoniego Efimowa syna Bohomolca, położony w Witebskiey gubernii w Newelskim powiecie, w majątku Boiowie dwornych 15, we wsiach: Perewołoce 25, Sihowie 21, Ternowie 17, Iwkach 12, Broszkach 9, Kislakich po wyłączeniu 16 — 6, Wasilkach 12, Kostiukowie 12, Ustynowie 14, Alutychach 4, Zubcach 16, Borkach 22, Riżyszcze 30, Borsukach 7, Podbierezie 27, Kopustice 7, Iwczycach 15, Wenciach 21, Brodach 7, Andrzejewie 12, Czerteży 10, Pożarach 14; w majątku Hudcy 19, w ogóle 354 dusz płci mężkiey, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią i wszelkim na niey zabudowaniem; dla czego naznaczono terminy do targow następującego 1828 roku w miesiącu stycznia 1szy 24, 2gi 26 i 3ci 31 dnia; życzący kupić ten majątek zechcą przybydź do Rady Opiekuńczey w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

---

3 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ Ст-Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Коллежской Секретарши Катерины Ивановны Осмоловской, состоящее Могилевской Губерніи Климовецкаго Повѣта въ селѣ Осмоловичахъ 6, и деревнѣ Федотовкѣ 7 и того 13 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, совсею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ будущаго 1828 года въ мартѣ месяцѣ первый 6, второй 8 и третій 13 числъ. Желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являтся въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крѣпости. Экспедиторъ Осмоловски.

3 Rada Opiekuńcza St. Petersburska Cesarskiego Domu wychowania ninieyszém ogłasza, iż w niey przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany w ewikcyi i przeterminowany nieruchomy majątek Kollegialney Sekretarzowey Katarzyny Iwanowny Osmołowskiey, położony w Mohilewskiey gubernii w Klimowickim powiecie, w majątku Osmołowiczach 6, i we wsi Fiedotowce 7, w ogóle 13 mężkiey płci dusz, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkim na niey zabudowaniem; dla czego naznaczono terminy do targow w następującym 1828 roku w miesiącu marcu 1szy 6, 2gi 8, i 3ci 13 dnia; życzący kupić ten majątek zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey na oznaczone dni w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

3 Отъ Правленія Государственнаго Заемнаго Банка симъ объявляется, что въ ономъ продаваться будетъ заложенное имѣніе Тайной Совѣтницы Марціанны Фердинандовой Резановой, состоящее Кіевской Губерніи Махновскаго повѣта, въ селеніяхъ: Маркушахъ наличныхъ мужеска пола 225 душъ, и Обуховкѣ наличныхъ мужеска пола 21 душа, а всего 246 душъ съ ихъ имуществомъ и принадлежащею къ оному имѣнію пахатною и сѣнокосною землею, съ господскимъ и крестьянскимъ озимымъ и яровымъ хлѣбомъ, по описи, составленной въ сентябрѣ 1827 года; въ имѣніи семъ находится разное господское строеніе. фруктовый садъ на 10 десятинахъ, винокуренный заводъ, водяная и вѣтренная мѣльницы, кирпичный заводъ и три корчмы. Продается за неплатежъ по займу Г. Резановой 1825 генваря 15 ассигнаціями 49,600 руб. недоимки за 2 годъ, исчисленной по 15 число октября 1827 года всего 2,014 р. 92 к. Сроки для торговъ будутъ назначены по истеченіи шести недѣль отъ сего объявленія.

Надворный Совѣтникъ Кобекъ.

3 Od Rządu Pożyczkowego Banku Państwa, ogłasza się, iż w nim przedawać się będzie oddany na ewikcyą majątek Tayney Radczyni Marcyanny Ferdynandowey Rezanowey. położony w Kijowskiey Gubernii w Machnowskim P'cie, we wsiach: Markuszach nalicznych mężkiey płci 225 dusz, i Obuchowce nalicznych mężkiey płci 21 dusz, wogóle 246 dusz z ich własnością i należącą do tego majątku ziemią uprawną i sianożęciami, z dwornym i włościanskim ozimym i jarzynnym usiewem, podług inwentarza, sporządzonego we wrześniu 1827 roku: w majątku tym znayduje się różne dworne zabudowanie, ogrod owocowy na 10 dziesięcinach, browar, wodny i wietrzny młyn, cegielnia i trzy karczmy. Przedaje się za nieopłacenie od pożyczonych przez P. Rezanową 1825 stycznia 15 assygnacyami 49,600 rubli, niedoimki za 2 lata, wyliczoney do 15 października 1827 roku wogóle 2014 rubli 92 kop.; terminy dla targow będą naznaczone, po upływie sześciu tygodni od tego ogłoszenia.

Radca Dworu Kobek.

По волѣ Господина Генералъ-Фельдмаршала Главнокомандующаго 1 Арміею Графа Сакена, Генералъ-Интендантъ Арміи объявляетъ, что на поставку провіанта будутъ производить торги въ Казенныхъ Палатахъ тѣхъ Губерній, гдѣ войска расположены, именно:

1-е. *Въ Кіевской* Казенной Палатѣ назначаются торги на годовую потребность сей Гу-

)2(

бренія съ 1-го марта 1828 по 1-е марта 1829 года, и на потребность для Бобруйскя, Рѣчицы и Лоева Минской Губерніи съ іюня 1828 по 1 іюня 1829 года; а такъ же для пунктовъ Могилевской Губернія по водяному сплаву лежащихъ, какъ то: Могилева, Шклова, Быхова, Рогачева, Жлобина, Новой-Бѣлицы, Гомля, Вѣтки, Хальча, Чечерска и Черикова на потребность съ 1-го іюля 1828 по 1-е іюля 1829 года, а для сухопутныхъ съ 1-го іюля 1828 по 1-е января 1829.

2-е. *Въ Могилевской* Казенной Палатѣ вторичные торги для пунктовъ той Губерніи вышепрописанныхъ по сплаву, на время съ 1 іюля 1828 по 1-е іюля 1829 года, а для сухопутныхъ съ 1-го іюля 1828 по 1 января 1829 года.

3-е. *Въ Минской* Казенной Палатѣ вторичные торги для Бобруйска, Рѣчицы и Лоева на время съ 1 іюня 1828 по 1-е іюня 1829 года.

Сроки торгамъ назначаются въ сихъ Палатахъ:

Въ Кіевской первый 1827 года Декабря 14, 15 и 16, второй торгъ 1828 января 9, 10 и 11, переторжки 12, 13 и 14 чиселъ.

Въ Могилевской торги января 9, 10 и 11, переторжки 12, 13, и 14 чиселъ.

Въ Минской торги января 9. 10 и 11, переторжки 12, 13 и 14 тогожъ мѣсяца.

На сіи сроки вызываются желающіе къ торгамъ съ законными залогами, во уваженіе помѣсячной поставки припасовъ въ пятую часть противъ подряда, а на обезпеченіе задатковъ особо, кромѣ общественныхъ отъ дворянства поставокъ, кои остаются на одномъ довѣріи; вѣдомости о потребности въ каждой Губерніи будутъ разосланы въ Казенныя Палаты въ свое время и публично въ оныхъ открыты, вмѣстѣ съ подробными кондиціями и прочими правилами, на основаніи коихъ должны происходить поставки. М. Шкловъ октября 22 дня 1827 года.

Подлинное подписалъ:

Генералъ-Интендантъ 1-й Арміи, Артиллеріи Генералъ-Маіоръ Пироговъ.

Z woli P. Jenerał Feldmarszałka, Głównodowodzącego 1szą Armią, Hrabiego Sakena, Jenerał Intendent Armii ogłasza, iż na dostawę prowiantu będą się odbywać targi w Izbach Skarbowych tych Guberniy, gdzie woyska rozłożone, mianowicie.

1. *W Kijowskiey* Izbie Skarbowey naznaczają się targi na roczną potrzebę tey gubernii od 1 marca 1828 do 1 marca 1829 roku, a na potrzebę dla Bobruyska, Rzeczycy, i Łojewa mińskiey gubernii od junii 1828 do 1 junii 1829 roku, a także dla punktów mohilewskiey gubernii, nad wodnym spławem leżących jakto: Mohilewa, Szkłowa, Bychowa, Rohaczewa. Żłobina, Nowey-Bielicy, Homla, Wietki, Chalcza, Czeczerska i Czerykowa na potrzebę od 1 julii 1828 do 1 julii 1829 roku, a dla lądowych do 1 julii 1828 do 1 januaryi 1829 roku.

2. *W Mohilewskiey* Izbie Skarbowey powtórne targi dla punktów tey gubernii wyżey wyszczególnionych podług spławu na czas od 1 julii 1828 do 1 julii 1829 roku, a dla lądowych od 1 julii 1828 do 1 januaryi 1829 r.

3 *W Mińskiey* Izbie Skarbowey powtórne targi dla Bobruyska, Rzeczycy, i Łojewa na czas od 1 junii 1828 od 1 junii 1829 roku.

Terminy do targow naznaczają się w tych Izbach:

W Kijowskiey pierwszy 1827 roku decembra 14, 15, i 16, drugi targ 1828 januaryi 9, 10 i 11, i przetargi 12, 13 i 14 dnia.

W Mohilewskiey targi januaryi 9, 10 i 11, przetargi 12, 13, i 14.

W Mińskiey targi januaryi 9, 10 i 11, przetargi 12, 13 14 tegoż miesiąca.

Na te terminy wzywają się życzący do targow z prawnemi ewikcyami, w proporcyi miesięczney dostawy zapasów do piątey części podradu, a na zabezpieczenie zadatków osobno, oprócz ogólnych od stanu szlacheckiego dostaw, które zostają na samey ufności. Wiadomości o potrzebie do każdey gubernii będą rozesłane do Izb Skarbowych w swoim czasie, i publicznie w nich odkryte, razem ze szczegółowemi warunkami i dalszemi prawidłami, na osnowie których ma się odbywać dostawa. M. Szkłow, dnia 22 októbra 1827 r.

Autentyk podpisał.

Jenerał Intendent 1szey Armii, Jenerał Major Artylleryi Pirohow.

Kopia.

3 Szawelski Ekonomiczny Kommitet drog kommunikacyi ninieyszém wzywa życzących dotawić 529⅛ kubicznych sążni kamieni wapiennych, i 1465⅛ kubicznych sążni dzikiego (бульжнаго) kamienia, z przewozką do windawskiey wodney kommunikacyi, nieodmiennie wapiennego i połowę dzikiego do 1 maja 1828 r., a ostatnią połowę nieodmiennie do 1 julii tegoż r.; życzący zechcą przybyć do tego Komitetu na targi następującego mca listopada 22, 23 i 28, a na ostateczny przetarg 29 dnia, z dostatecznemi i pewnemi ewikcyami; przyczém objawione będą i warunki na wyżey pomienioną dostawę.

Zgodno: Sekretarz Doliński.

---

2 Od Litewsko-Grodzieńskiego Głównego Sądu 2go Departamentu objawia się szlachciankom Skotnickiey i Skalskiey, iż ukazem Rządzącego Senatu 5go Departamentu 1go oddziału dnia 8 czerwca 1827 roku za N. 1317 Nayw yżey potwierdzonym, przysądzono w Grodzieńskim Klasztorze Brygidek, dla pomienioney Skalskiey i Skotnickiey, sukcessyyna po ich ciotce mniszce Warkownie summa; zatém obowiązują się one, lub w przypadku ich śmierci, sukcessorowie, aby się jawiły do Głównego Sądu osobiście, albo przez plenipotentow z prawnemi dowodami o sukcessyi, w oznaczonym prawami terminie, dla wysłuchania pomienionego ukazu. Dnia 4 listopada 1827 roku.

Assesor Mackiewicz.
Sekretarz Kamieński.
Kancelarzysta Skurat.

Nowe dziełko w Drukarni XX. Pijarów wyszło z druku, pod tytułem: Rady dobrey matce, która pragnie usposobić swych Synów do wychowania dobrego i wyższego oświecenia, przez Józefa Bychowca wydane, 8vo 1827. Cena exemplarza kopiejek sr. 15. Taż na papierze lepszym kop. sr. 20.

Wolno drukować. Wilno 12 listopada 1827. A. Powstański Prez. Kom. Wileń. Cenz. Rad. Kol. i Kawaler.

Kurs wileński na asygnaty od d. 8 listopada: r. sr., 3 r. 74 k., imperyał 37 r. 40 k.

	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 11 godz. 2 wiecz.	27 cal. 6,4 lin.	+ 0,25 stopni	Zachodni	Pochmurno
	d. 12 — — —	27 — 2,5 —	0 — —	Zachodni	Snieg
	d. 13 — — —	27 — 3,5 —	+ 0,5 — —	Zachodni	Snieg
	d. 14 godz. 7 zrana.	27 — 8,8 —	— 6,5 — —	Zachodni	Pogoda